

אהבה בפסיכותרפיה

על תצורות של אהבה בחיים ובחדר הטיפול

לימודי המשך מתקדמים אונליין בפסיכותרפיה פסיכואנליטית
סילבוס התשפ"ו 2025 – 2026

אהבה בפסיכותרפיה

על תצורות של אהבה בחיים ובחדר הטיפול

המפגשים מתקיימים בימי רביעי בשעות 21:00-22:30

שיעור פתיחה - לא דברנו עוד על אהבה

(שעתיים אקדמיות)

שיעור 1 – 05.11.25

יפורט בהמשך.

אהבה ומנטליזציה: מצב ה"אנחנו" והשפעתו המרפאת

Love and Mentalising:

The We-mode and its therapeutic implications

פרופ' פיטר פונגי

2 שיעורים (4 שעות אקדמיות)

שיעור 2 – 19.11.25

שיעור 3 – 03.12.25

שני מפגשים אלה, יפנו זרקור אל הקשר עם דמויות מטפלות ראשוניות – כמקור היכולת לאהוב. אהבה ומנטליזציה קשורות זו בזו בקשר הדוק, אף שלעיתים נראה שהן מתקשות לדור בכפיפה אחת הן מבחינה סובייקטיבית והן מבחינה אובייקטיבית. מנטליזציה אינה אפשרית כאשר אתה מאוהב,

אך התפתחות האהבה אינה אפשרית בקב מי שלא הופנתה כלפיו מנטליזציה, או שמעולם לא חש אהוב. הרצאות אלו תעסוקנה בהבנה של רגשות חיוביים עזים כלפי אדם אחר ובמשמעויות של רגשות אלה הן בתוך קשר טיפולי והן ביצירת קשרים זוגיים עמוקים ומספקים. אהבה נחווית ב "We-mode" שבו העצמי נטמע בתוך שיתוף פעולה להשגת מטרה משותפת. מצב מנטלי זה הוא חיוני ליצירת אמון, אך חוויה ממושכת שלו עלולה לרוקן את העצמי. המשמעות היא שאהבה עזה מדי עלולה להיות הרסנית, אך היעדרה יוליד קשיים ביחסים, בפרט ברגעים בהם נדרשת קרבה לאחר ושיתוף פעולה אינטנסיבי. בהרצאה הראשונה נעסוק באהבה בין הורה לילדו ובין ילד להורה. בהרצאה השנייה נתמקד באהבה בקשרים זוגיים בוגרים. בשני המקרים יבחנו הרעיונות התיאורטיים מזווית קלינית-טיפולית.

Two presentations will highlight where the capacity to love originates, in the relationship with the primary caregivers. Love and mentalising are closely linked, although subjectively and objectively incompatible with each other. Mentalising is not possible when you are in love, but love is not possible without having been mentalised (and loved).

These talks will explore the therapeutic implications of our understanding of intense positive feelings towards another person, both in the context of a therapeutic relationship and also in establishing deeply fulfilling partnerships. Love is experienced in the "We-mode" where the self becomes subsumed under a joint purpose in the interests of collaboration to achieve a shared goal. This mental state is critical to establish trust, yet prolonged experience depletes the self. This means that love that is too intense is destructive but its absence creates complex relational problems when closeness to another requires moments of intense collaboration.

In the first of two talks we will discuss love between parent and a child, and a child and the parent. In the second we will focus on love in adult partnerships. In both circumstances the implications for therapeutic relationship will be considered at length.

אהבה, מיניות ופרוורסיה

ד"ר שלומית ידלין-גדות

3 שיעורים (6 שעות אקדמיות)

שיעור 4 – 17.12.25

שיעור 5 – 31.12.25

שיעור 6 – 14.01.26

חיי האהבה של הסובייקט הפרוידיאני רצופים בדרמה ובצמתים גורליים. הם מתחילים בינקות, ומונעים במשך כל החיים על ידי חיפוש אחר אובייקט אבוד, שלא ימצא לעולם. נמזגים לתוכם ערב-רב של צרכים ורצונות שלא בהכרח עולים בקנה אחד, ולא פעם אהבת העצמי ואהבת האובייקט

באים האחד על חשבון השני. מאהבת אם-תינוק ועד לנטיית הנפש הבוגרת לכוון את תשוקתה הארוטית לאובייקט אחד ואת חיבתה לאובייקט אחר, עוקב פרויד אחר שורשי האהבה ושבילי התפתחותה האפשריים.

אין הבדל עבור פרויד בין אהבה וחיים, ועבורו – מופעי הפרורסיה והנירוזה אינם אלא אינדיקציות לנחישותו של הסובייקט לאהוב ולחיות. כשהוא שואב השראה מהביולוגיה, הפילוסופיה, הספרות והמיתוס, פרויד מראה כיצד מתוך המיניות הילדית מפציעה המיניות הבוגרת, שברבוי גווניה דורשת דמיון והתרחקות מהתקבעויות הטרונומטיביות.

העב-רע? עבודה עם אהבת העברה בטיפול

ד"ר נוגה אריאל גלור

3 שיעורים (6 שעות אקדמיות)

שיעור 7 – 28.01.26

שיעור 8 – 11.02.26

שיעור 9 – 25.02.26

משחר ימיה זיהתה הפסיכואנליזה את הפוטנציאל הדואלי של המיניות והאהבה – מחד יצירה ומאידך הרס, ככוח הבונה את החברה אך גם עלול להורסה, ועל כן נגזר על הפרט והחברה להימצא אתו בקונפליקט תמידי.

קונפליקט זה משתחזר בחדר הטיפולים באהבת-העברה, כשהפצעתה של האנרגיה הארוטית נתפסת כמערערת: מצד אחד, היא מעוררת חשש לסחוף את היאדה הטיפולית למחוזות מסוכנים הגובלים בהפרה אתית ועשויה לעורר הן במטפל והן במטופל חוויות של מבוכה ואף של בושה; ומצד שני, ידוע לנו כי היא יכולה להוות הזדמנות ייחודית לעבודה טיפולית מעמיקה שבעקבותיה ייווצר סדר פנימי מחודש אצל המטופל. ת.

בסדרת הרצאות זו נבחן את תופעת אהבת-ההעברה דרך המסורת התיאורטית העשירה של הפסיכואנליזה החל ממושגה הראשוני אצל פרויד ועד להתפתחויות העכשוויות. דגש מיוחד יושם על כותבות עדכניות כגון ג'סיקה בנג'מין, ג'ודי דייויס וגלית אטלס.

נתייחס למשמעות המגדר ביחסי אהבת-העברה, לרגעים שבהם יחסי הכוחות האינהרנטיים בטיפול הופכים ארוטיים בעוצמה הסוחפת את המטופל והמטפל כאחד, ולתפקידו הדואלי של הארוטי – הן כמאפשר תנועה ומשחקיות והן כמאיים ליצור מבוי סתום ואף קריסה של המרחב הטיפולי. לאורך הדרך נתמקד באופן מיוחד בהיבט ההתייחסותי של יחסי ההעברה הארוטיים, בזהות המטפל כחלק מהמשוואה ובאופן שבו ההתמודדות עם הארוטי יכולה להוות שער לעומק הטיפול. במפגשים נעמיק בתיאורי מקרה עדכניים מתוך הספרות הפסיכואנליטית וננתח אותם בראייה רב-ממדית, מתוך פרספקטיבות שונות של תיאורטיקנים ותיאורטיקניות מגישות מגוונות. השאלה המרכזית עליה ננסה לענות לאורך הקורס היא: כיצד ניתן לממש את הפוטנציאל הגלום בנוכחות הליבידינאלית המשתנה של המטפל. ת. והמטופל. ת. בחדר כמנוע לתובנה ושינוי מבלי שאלו תהפוכנה למכשלות טיפוליות או אתית.

אהבת (ה)אמת - הגנרטור של כל צורות החיים ושל כל מפגש טיפולי **פרופ' מירב רוט**

2 שיעורים (4 שעות אקדמיות)

שיעור 10 – 11.03.26

שיעור 11 – 25.03.26

מלחמות היצרים עליהן כתבו פרויד וקליין מתבטאות במאבק בין חיים בצל החשדנות והשנאה לבין חיים לאור הסולידריות והאהבה. במפגשים נבחן את כוחה המרפא של האהבה והקשר בינו לבין הנכונות להסכין עם המציאות כהווייתה, ונלמד על האופן בו אנו משתמשים בגנרטור של האהבה בעבודה קלינית בכלל ובמצבי שבר בפרט.

הביולוגיה של האהבה **ד"ר ליאת יקיר** (שעתיים אקדמיות)

שיעור 12 – 14.04.26

“אומרים אהבה יש בעולם – מה זו אהבה?”

במהלך ההרצאה נבחן לעומק בעזרת מחקרים מחזית המדע, את השאלה החשובה: מה זו בעצם אהבה. נכיר את החומרים הביולוגיים מהם עשויה האהבה ונבין כיצד הם יוצרים את כל הקשרים המשמעותיים שלנו מינקות ועד זקנה ומשפיעים עליהם לאורך כל חיינו. נתמקד באהבה הזוגית ונענה על שאלות חשובות מנקודת מבט גנטית – ביולוגית – אבולוציונית: למי בני אדם נמשכים? מה היא התאהבות? כיצד הביולוגיה משחקת לרעתנו בתוך מערכות יחסים ארוכות טווח? האם ומה ניתן לעשות כדי לעבוד עם הביולוגיה ולא נגדה בתוך יחסים משמעותיים? דגש מיוחד יושם על הבנת הביולוגיה הנשית והשינויים החלים בה לאורך כל חיי האשה, השפעתם הרגשית וחשיבות ההיכרות שלנו כמטפלים עם הביטויים הנפשיים והבין – אישיים של שינויים אלה.

יחסי אחים: בין אהבה לשנאה

סמדר אשוח

3 שיעורים (6 שעות אקדמיות)

מפגשים אלו מתקיימים בימי חמישי בשעות 21:00-22:30

שיעור 13 – 30.04.26 (יום ה')

שיעור 14 – 14.05.26 (יום ה')

שיעור 15 – 28.05.26 (יום ה')

מהו מקומם של האחים בעולמנו הפנימי, בהתפתחות האישית וביחסים הבינאישיים שאנו יוצרים? בעוד שהפסיכואנליזה הקלאסית שמה דגש בעיקר על יחסי הורה-ילד, חשיבות יחסי האחים החלה לקבל הכרה מחודשת עם התפתחותן של הגישות הפסיכואנליטיות ההתייחסותיות והאנליזה הקבוצתית.

ננסה להבין מה גרם להזנחה היסטורית זו של האחים בתיאוריה, ונבחן כיצד יחסי אחים עומדים במרכז התפתחות הנפשית של הפרט, הקבוצה והחברה כולה. באמצעות תיאוריית "טראומת האחים" ו"חוק האם" של ג'ולייט מיטשל, נתבונן בציר האופקי ביחסי אחים, ונבין את חשיבותו בהתפתחות. נדגים כיצד יחסי אחים משוחזרים במסגרת טיפול קבוצתי, וכיצד הם באים לידי ביטוי בתופעות חברתיות רחבות יותר.

מתוך התבוננות בציר האופקי – ציר האחים – נוכל להבחין בתנועה המתמדת שבין אהבה ואהבה לשנאה ומלחמה. בתקופה זו נראה שהתבוננות כזאת הופכת לרלוונטית ומרכזית יותר מאי פעם.

מה זאת אהבה? מה היא מבקשת? - התבוננות על תופעת האהבה

מנקודת מבטה של פסיכולוגיית העצמי

ד"ר קלאודיה קוגן

2 שיעורים (4 שעות אקדמיות)

שיעור 16 – 03.06.26

שיעור 17 – 17.06.26

'האהבה' כמושג תאורטי מרכזי נעדרה מהפסיכואנליזה מראשית דרכה. בעשורים האחרונים זוכה השדה הפסיכואנליטי להיפתח להתבוננות רחבה יותר על שאלות 'אדם ועולם'. מתוך היפתחות זו וההמשגות שנוצרו בעקבותיה תוצג תרומתה של פסיכולוגיית העצמי. שתי ההרצאות תוקדשנה להעמקה במושגים מרכזיים והממשק שלהם עם תופעת האהבה: נבחן את תופעת האהבה כהתכוונות זולתעצמי עמוקה אל חווייתו של הזולת, נחקור כיצד אמפתיה ונוכחות רגשית נטולת שיפוט עשויות להחוות כאהבה, נתבונן באהבה כיכולת נפשית מתפתחת – כזו שמזינה את העצמי

ומחזיקה אותו לא רק בילדות, אלא לאורך כל מעגל החיים, נמקד את השפעותיו של חסך טראומתי באהבה והפתולוגיה הנלווית, ולבסוף נאיר את כוחה הייחודי של האהבה בריפוי הנפשי.

מיניות אינטימית במעשה האהבה

מיכל ניר

2 שיעורים (4 שעות אקדמיות)

שיעור 18 – 24.06.26

שיעור 19 – 01.07.26

מהי מיניות ומה הופך אותה לאינטימית ?
נפגש פעמיים ונעמיק בנושא מיניות אינטימית. כזו שמתהווה בקשרים ארוכים, אובדת, נמצאת ומתחיה מחדש. נשאל האם זוהי אהבה? האם ניתן לאהוב ללא חיים מיניים, ללא מיניות ?
האם תנאי לאהבה עובר דרך מיניות?
נתבונן על סוגיות אלו בעזרת תיאורטיקנים, אשר עסקו בגוף ובפסיכוסומה. מקריסטבה, שראתה את האהבה כמסמלת עצבות, דרך מקדוגל, שדברה על תיאורני הגוף, שיוצקים הפנמה והשלכה של דפוסים. לאחריהן נעבור לאנזיה, שתבע את מושג העור הליבידינאלי הרגשי ולויניקוט וממשיכיו, ששמו דגש על הרצף ההתפתחותי בחוויות המיניות המופנמות מהילדות ועד הבגרות.
דרך התבוננות על חוויות מיניות מופנמות נבחן את ההתייחסות של הורינו למגע בילדותנו, את הטבעות האהבה בגופנו (**Body love print**) ומנגד את הטבעות הכאב "**כוויות מגע**" ואת החיבור של מטענים אלו לתחושת הסיפוק ממיניות.
נתבונן בדיאלוג העדין, בין חוויות ראשוניות בילדות ובין השפעתן על חיי המיניות והזוגיות בבגרות, גם בגופה של המטפלת. **כאשר נשזור את הטבעות האהבה וכוויות המגע כסימנים מקדימים לתהליכים בטיפול.**

"מחזיר אהבות קודמות"

הלא מודע הזוגי: מחסומים העומדים בפני האהבה, וכיצד לפרוץ אותם

*הציטוט בכותרת הנו הכותרת של רומן מאת יהושע קנז שיצא בהוצאת 'עם עובד' בשנת 1997.

ד"ר עירית קליינר פז

2 שיעורים (4 שעות אקדמיות)

שיעור 20 – 15.07.26

שיעור 21 – 29.07.26

אהבה רומנטית עומדת במרכזם של אינספור סיפורים, שירים וסרטים – אך במציאות של קשרים ארוכי טווח, היא נראית אחרת לגמרי. כיצד משתנה האהבה לאורך השנים? מה שוחק אותה, ומה עשוי לחדש אותה?

מה באמת מתרחש ביחסים זוגיים ממושכים ומה לזוגיות ולאהבה? במפגשי הלמידה, נבחן את מושג האהבה והתאהבות, כפי שניגשים אליהם במסגרת של תאוריה וטיפול זוגי פסיכואנליטי: מה חלקו של דחף מיני בבחירת אובייקט האהבה (פרויד)? האם היא ביטוי לדחף או לצורך בקשר (פירברן)? ומה חלקם של מושגים התייחסותיים כמו הכרה הדדית בדרך למימוד אהבה הדדית (בנג'מין)? הלא מודע הזוגי לוקח חלק פעיל בחסימת היחסים הזוגיים ועלול לפגוע ברגשות האהבה והקירבה. נכיר את השימוש ברעיונות של השלכה ופנטסיה לא מודעת כאמצעי טיפולי לניקוי המרחב הזוגי מהשלכות ומטענים לא מודעים כדי להשיב אהבה לקשר.

נעסוק גם בהשפעות של נורמות תרבותיות, מגדריות ורגשיות בעיצוב האופן שבו בני זוג חווים, מבינים ומתקשרים אהבה. בעזרת שילוב של תיאוריה ווינייטות קליניות, נברר מה נדרש בטיפול כדי לאפשר לקשר זוגי שהתרחק לחזור ולהיות מרחב של קרבה, הכרה הדדית ואהבה.

רצועת בונוס חגיגית!

במפגשים מרתקים ומרגשים אלה, נארח אמנים, אנשי רוח ותרבות לשיח בינתחומי על אהבה מנקודות מבט מגוונות.

פרטים נוספים על רצועת הבונוס ועל הזהות המסתורית של המרצים – ימסרו בהמשך השנה!

למעבר לאתר התכנית לחצו כאן!

פסיכותרפיה

אימאד קרוב